

نیم‌نگاهی به نمایش «فیش‌آباد»

جدال قهرمان در ناکجا آباد

۱۱

جوانان

جوانان، اولویت اول تولیدات رسانه ملی

■ «جام جم» نقش الگویی حضرت علی اکبر^(ع)، در آموزه‌های دینی را بررسی می‌کند

سینما

به بهانه جشنواره فیلم مقاومت

مبارزه‌ای که مقاومت است

۱۰

فرهنگ

در گفت‌وگو با کارگردان نمایش «تانا کورا» مطرح شد:

متمرکز بر مسائل روز با رویکرد تاریخی

۱۱

۸

بررسی نقش اسباب بازی در رشد کودکان

اسباب بازی به شرط همبازی

سبک زندگی ۱۲

گفت‌وگوی «جام جم» با مدیر ساترا و برخی از معاونانش

«رستا» جلوه حکمرانی هم‌افزا

رسانه ۶

گزارش

زاویه دید

امیر اثباتی | طراح صحنه و لباس

صیانت از حقوق

دست‌اندرکاران حرفه‌ای سینما

خانه سینما بزرگ‌ترین نهاد صنفی سینماگران ایران است که به‌عنوان متولی مدیریت بر مسائل صنفی سینما روزهای پرچالشی را گذراند و البته

پیش‌رو دارد. متوجه‌شاهسوار، مدیرعامل پیشین خانه سینما روزهای نخست شهروار استعفاداد و با انتخاب هیات‌مدیره جدید، ریاست‌هیات‌مدیره به محمد مهدی عسگریور سپرده شد. در واقع حدودا شش ماهی خانه سینما بدون مدیرعامل بود تا این‌که مرضیه برومند، فیلمساز با سابقه سینما، تلویزیون و تئاتر به‌عنوان مدیرعامل آن انتخاب شد؛ چهره‌ای که خوشبختانه از محبوبیت عمومی نیز برخوردار است.

مرضیه برومند تجارب ارزشمندی در عرصه فرهنگ و هنر دارد. انتخاب ایشان در این سمت را انتخابی بسیار شایسته، بجا و هوشمندانه می‌دانم و امیدوارم این انتخاب زمینه بهبود وضعیت جامعه سینماگران را فراهم آورد.

مدیرعامل خانه سینما، اجراکننده تصمیمات هیات‌مدیره است و با پیشینه قوی‌ای که مرضیه برومند دارد، انتظار می‌رود سیاست‌ها و مسیر اجرایی مصوبات خانه سینما را به نحو مطلوبی جلو ببرد.

اجرای ایده‌ها و سیاست‌گذاری‌های جدید طبعاً نیازمند فردی مسئول و متعهد در جایگاه مدیریت است. خانه سینما در ادوار مختلف دیگر مسائل کلی و مقطعی مرتبط با سینما و سینماگران بوده و مدیرعامل مسئول است که با چاره‌اندیشی و استفاده از نظرات اعضا به ایده‌های راهبردی مشخص برای حل مشکلات برسد.

خانه سینما نیازمند تجدیدنظر در رویکرد خود نسبت به مجموعه مسائل و اهداف مندرج در اساسنامه است. قطعاً با حفظ و ادامه رویه فعلی نمی‌توانیم از عهده مسائل و چالش‌هایی که خانه سینما با آن روبه‌روست براییم. بنابراین خانه سینما با توافق تمام اعضایش باید رویکرد مشخص و متفاوتی نسبت به دوره‌های پیشین اتخاذ کند.

بر این اساس مسأله بودجه و اختصاص بودجه بیشتر به خانه سینما مشکل اصلی این نهاد صنفی نیست، چرا که این نهاد باید به تعریف دقیق‌تر و روشن‌تر نسبت به خودش برسد. خانه سینما یک نهاد غیردولتی است و باید تعاملات روشنی با مسئولان دولتی سینما داشته باشد. همچنین با توجه به تعدد و تکرر اصناف در خانه سینما باید به مناسبات درون‌گروهی‌مان هم بیشتر بپردازیم.

امیدوارم با ترکیب جدید هیات‌مدیره خانه سینما و حضور مرضیه برومند به‌عنوان مدیرعامل آن به اهداف روشنی برسد که اصلی‌ترین آن از نظر من حفظ استقلال خانه سینماست. کما این‌که اساسنامه خانه سینما درباره ماهیت آن به‌صراحت اعلام می‌کند که خانه سینما مؤسسه‌ای مستقل و غیردولتی متشکل از تشکلهای صنفی و هنری صنعت سینمای جمهوری اسلامی ایران است که به‌عنوان جامعه اصناف سینمای ایران و تحت نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت می‌کند. براساس این اساسنامه، هدف اصلی این مؤسسه حفظ و صیانت از حقوق مادی و معنوی دست‌اندرکاران حرفه‌ای در امر تولید، توزیع و نمایش هنر-صنعت سینماست که امیدوارم روز به روز بیشتر محقق شود.

از خونه مادر بزرگه تا خانه سینما

آیا مرضیه برومند می‌تواند به اوضاع آشفته خانه سینما سروسامان دهد؟

فیلم فجر به‌عنوان مهم‌ترین رویداد سینمایی ایران است که البته همچون تحرکات ناکام اجتماعی-سیاسی با شکست مواجه شد و با حضور باشکوه مردم و اهالی رسانه راه به جایی نبرد. خانه سینما که با صدور بیانیه‌هایی حتی به سهم خود آتش بیار معرکه بود به جای این‌که در این موقعیت حساس و طبق وظیفه ماهوی و ذاتی خود فضا را برای فعالیت شغلی اعضایش فراهم کند در عملی متقابل با رسالت و اساسنامه‌اش، پشت تحریم هم درآمد. آیا می‌توان به چنین نهاد و مدیرانی که بیکاری و خانه‌نشینی اعضایش کوچک‌ترین اهمیتی برای آن ندارد و حتی آنها را تشویق به تحریم و عدم فعالیت صنفی می‌کند، امید داشت و دل بست؟ در چنین وضعیتی با گلاویه پشت گلایه مواجه می‌شویم که البته مدیران خانه سینما در این چند سال نشان دادند گوش شنوایی برای آنها ندارند یا بی‌اعتنایی و عملکردی ضدصنفی، این انتقادات مکرر را نشنیده می‌گیرند.

این مرور مختصر، تنها بخشی از گلایه‌های بی‌پایان و بی‌جواب اهالی سینماست؛ یادمان نمی‌رود که حسن زاهدی، صدابردار پیشکسوت سینما در خصوص تخلفات آشکار در نحوه انتخابات هیات‌مدیره خانه سینما و انفعال مدیران نسبت به این اتفاق و از سوی دیگر وضعیت وخیم معیشتی، رفاهی و صنفی سینماگران گفته بود: «برخی نهادهای غیرصنفی مانند موسسه هنرمندان پیشکسوت و صندوق اعتباری هنر برای رفاه سینماگران بیشتر

بگیرند. این بازی قدرتی با دست‌کم میل و ادای آن، فقط مربوط به عرض اندام سینمایی در موقعیت‌های حساس اجتماعی نیست و مدیران خانه سینما حتی در درون هم وارد رقابتی سهم خواهانه می‌شوند و برای ضربه زدن به یکدیگر و حذف رقبای صنفی دریغ نمی‌کنند. جریان استغفاهای مدام، حواشی انتخابات خانه سینما، ایرادات قانونی و اختلافات جدی نمایندگان صنف با یکدیگر در همین سالی که رو به پایان است، همه نشان از سست بنیادی بزرگ‌ترین نهاد صنفی سینماگران ایران دارد. همه این موضع‌گیری‌های سیاسی و بیانیه‌های بیپهوده و بازی قدرت درحالی به تنها خروجی خانه سینما در این چندسال تبدیل شده که این نهاد از وظایف ذاتی خود در بهبود وضع سینماگران غافل است و کمتر سینماگری است که از عملکرد خانه سینما رضایت داشته باشد. شاه‌نشینان خانه سینما که بی‌اعتنا به نیازهای اکثریت جامعه صنفی و سینمایی

مشغول بازی قدرت هستند، حتی این اواخر هم از ادا و اصول‌های روشنفکرانه‌شان برای توجیه جریان سیاسی و مشروعیت بخشیدن به خانه‌های پوشالی خود دست‌برنمی‌دارند. یکی از نمونه‌های بارز و متاخرش همین برگزاری نشست‌های بازیابی مدیران خانه‌های سینما، تئاتر و موسیقی در خانه هنرمندان با عنوان «مداخله نهادهای هنری در صورت‌بندی امروز و فردا» است. یکی دیگر از مصادیق ضدسینمایی خانه سینما همین تحریم اخیر جشنواره

محبوبیت مرضیه برومند و قاطعیت او در پیشبرد مسائل می‌تواند جزو برگ‌های برنده انتخاب او در مدیرعاملی خانه سینما باشد

از خانه سینما تلاش می‌کند و در مورد خانه سینما فقط می‌توانم بگویم خانه از پای‌بست ویران است و با تغییر این مدیر و آن مدیر هم قرار نیست مسأله‌ای حل و دردی از سینماگران درمان شود». مدیران خانه سینما فارغ از بی‌قیدی نسبت به وظایف ذاتی خود، حتی از اقدامات انسانی و اولیه هم نسبت به همکاران و اعضای‌شان دریغ می‌کنند. نمونه‌اش گلایه‌افزین عیسی، بازیگر پیشکسوت است که مدتی قبل گفته بود: «مدیران خانه سینما حتی یک بار در اوج بیماری و روزهای سخت یادی از من نکردند؛ مشخص است که کسی به یاد سینماگران نیست و به فریاد آنها نمی‌رسد؛ ما چه توقعی می‌توانیم داشته باشیم وقتی اصلاً ما را نمی‌بینند و توجهی به ما ندارند؟ برای ما که اصلاً برای مدیران مهم نیستیم چه فرقی در خانه سینما نبودیم و به جای رسیدگی به این دگریری‌های کاذب می‌کند چه کسی مدیر این نهاد و آن نهاد می‌شود؟ هر کس می‌آید فقط دنبال منافع خودش است پس!»

مرتضی پورصمدی، فیلمبردار کهنه‌کار سینمای ایران هم از جمله گلایه‌مندان از خانه سینماست. او هم مدتی قبل نسبت به انفعال و ناکارآمدی مدیران خانه سینما هشدار داده و گفته بود: «گویا هیچ عزم و اراده‌ای برای حل مشکلات خانه سینما وجود ندارد که اگر این عزم و اراده از سوی دست‌اندرکاران خانه سینما، مدیران وزارت ارشاد و وزارت کار وجود داشت، ما امروزه شاهد این همه تششت و خلأ در خانه سینما نبودیم و به جای رسیدگی به این دگریری‌های کاذب فکری برای رفع مشکلات متعدد اهالی سینما می‌شد». سیدضیاء هاشمی، رئیس جامعه صنفی تهیه‌کنندگان هم که دوره‌ای از سال ۸۳ تا ۸۵ مدیرعامل خانه سینما بود، در سال‌های اخیر از منتقدان این نهاد است. او هم پیشتر در اظهارنظری گفته بود: «ما باید خانه سینما را به مسیر واقعی خودش برگردانیم. طرح مسائل و مطالبه‌گری از خانه سینما به خصوص در حوزه‌های معیشتی و رفاهی موضوعی است که در این آشفته بازار به کل فراموش شده؛ این از اولویت‌ها و انتظارات همه سینماگران از مدیران و گردانندگان خانه سینماست.»

■ **واما برومند**

مرضیه برومند را به‌عنوان کارگردانی توانا و خوش قریحه به ویژه در زمینه فیلم و سریال‌سازی برای کودکان و نوجوانان می‌شناسیم. این هنرمند که کارهای عروسکی موفق و ماندگاری را کارگردانی کرد، سابقه مدیریتی و کار اجرایی و دبیری جشنواره را هم دارد و همین یکی از نقاط قوت او به‌عنوان مدیرعامل جدید خانه سینماست. به جز این، شناخت خوب و مقابله‌ای که او و اهالی سینما از یکدیگر دارند، در ترکیب با محبوبیت برومند و برش و قاطعیت او در پیشبرد مسائل می‌تواند جزو برگ‌های برنده انتخاب او در این مسئولیت باشد و امیدواری‌ها را برای مطالبه‌گری، برقراری عدالت صنفی و رفع مشکلات شغلی و معیشتی افزایش دهد.

نکته انتخاب یک خانم سینماگر که برای اولین بار در این مسئولیت انجام وظیفه می‌کند هم در تطابق کامل با زمانه و تغییرات اجتماعی سال‌ها و ماه‌های اخیر است و می‌تواند اثرات مثبت روحی‌روانی هم در فضای ملتهب و آشفته سینما داشته باشد. با این حال می‌دانیم برومند تاوجه به ویرانه‌های خانه سینما کار بسیار سختی برای حل مشکلات پیش‌رو دارد.